

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ
ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΥ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ
Αχαρνών 2, 10432 Αθήνα, Τηλ. 210-2124331, Fax: 210-2124524

Αθήνα, 13-11-2020
Αριθμ. Πρωτ.:959/241408

Προς:
Βουλή των Ελλήνων
Δ/υση Κοιν/κού Ελέγχου
Τμήμα Ερωτήσεων και ΑΚΕ

ΘΕΜΑ: «Στήριξη των ελαιοπαραγωγών της Χώρας-Πρόγραμμα Δακοκτονίας»

ΣΧΕΤ: **Η Ερώτηση 8895/22-8-2020**

Απαντώντας στην παραπάνω Ερώτηση που κατέθεσε ο Βουλευτής **κ. Γ. Λογιάδης**, σας πληροφορούμε τα εξής:

Όσον αφορά στο Πρόγραμμα Δακοκτονίας, διευκρινίζεται ότι η ευθύνη της εφαρμογής του Προγράμματος Δακοκτονίας, σύμφωνα με τον ν. 3852/2010 (Α' 87) «Καλλικράτης», άρθρο 186, ανήκει στις Περιφέρειες και τις Περιφερειακές Ενότητες (Π.Ε.) της χώρας με τις αρμόδιες Διευθύνσεις τους. Στις αρμοδιότητές τους ανήκουν η κατάρτιση, ο συντονισμός, η εποπτεία και ο έλεγχος του προγράμματος, όπου συμπεριλαμβάνονται και οι διαδικασίες ανάδειξης και ελέγχου των εργολάβων ψεκασμών και παγίδοθεσίας, καθώς και της πρόσληψης τομεαρχών και της έγκαιρης έκδοσης των αποφάσεων για τη διενέργεια των ψεκασμών που αποτελούν τους πλέον καθοριστικούς παράγοντες επιτυχίας του προγράμματος.

Για το Πρόγραμμα Δακοκτονίας έτους 2020, όπως και για το έτος 2019, όλες οι απαραίτητες προπαρασκευαστικές διοικητικές διαδικασίες που απαιτούνται για την διενέργειά του τόσο από το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων (ΥΠΑΑΤ) όσο και από τα συναρμόδια Υπουργεία Εσωτερικών και Οικονομικών, πραγματοποιήθηκαν πολύ έγκαιρα με την έκδοση των απαιτούμενων διοικητικών και νομικών πράξεων που συνοπτικά αναφέρονται ως ακολούθως:

α) Η με αριθ. 1904/10-01-2020 απόφαση του Υπουργείου Εσωτερικών με κατανομή ποσού ύψους 20.954.300€ στις Περιφέρειες της χώρας και η με αριθ. 19228/20-3-2020 επιπρόσθετη απόφαση κατανομής στην Περιφέρεια Κρήτης επιπλέον ποσού ύψους 2.000.000 €.

β) Η με 2632/85772/18-03-2020 απόφαση του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων για την κατανομή του εποχικού προσωπικού δακοκτονίας στις Π.Ε. που συμμετέχουν στο Πρόγραμμα Δακοκτονίας. Ο αριθμός των προκηρυσσόμενων θέσεων τομεαρχών και εργατοτεχνιτών παρέμεινε ο ίδιος με τον αριθμό του προγράμματος έτους 2019, ως μέγιστος επιτρεπόμενος.

γ) Η τροπολογία στον ν. 4673/11-03-2020 (Α' 52) «Αγροτικοί Συνεταιρισμοί και άλλες διατάξεις», στο άρθρο 40 με τίτλο «Ρυθμίσεις θεμάτων δακοκτονίας», η οποία δίνει τη δυνατότητα στους προσωρινούς μειοδότες των εργολαβιών του Προγράμματος Δακοκτονίας έτους 2020 της έναρξης εκτέλεσης του έργου πριν από την υπογραφή των συμβάσεων (με προσυμβατικό έλεγχο), ώστε να ξεκινήσει έγκαιρα ο 1ος ψεκασμός και να μην υπάρξουν καθυστερήσεις.

δ) Ο διαγωνισμός για την προμήθεια των υλικών δακοκτονίας έτους 2020 που διενεργείται από το ΥΠΑΑΤ πραγματοποιήθηκε στους προβλεπόμενους χρόνους. Συγκεκριμένα, ολοκληρώθηκε η οριστική ποιοτική και ποσοτική παραλαβή όλων των υλικών από την Αρμόδια Επιτροπή Παραλαβής βάσει της Προκήρυξης του Ανοικτού Διεθνούς Διαγωνισμού με αριθ. 3533/ΓΚ/2020 και των αντίστοιχων συμβάσεων (6706/ΓΚ/2020, 6707/ΓΚ/2020, 6708/ΓΚ/2020 και 6709/ΓΚ/2020) με τους αναδόχους. Η παράδοση των υλικών στις αποθήκες των ΔΑΟΚ αναμένεται να ολοκληρωθεί στις 23 Οκτωβρίου 2020.

Σημειώνεται ότι η επιλογή των υλικών δακοκτονίας (εντομοκτόνα σκευάσματα) έγινε λαμβάνοντας υπόψη την ανθεκτικότητα που έχει παρατηρηθεί τα τελευταία χρόνια σε πυρεθρίνες στις πλέον θερμές περιοχές ελαιοκαλλιέργειας (Κρήτη και Νότια Πελοπόννησος), καθώς και την κατάργηση εγκρίσεων φυτοπροστατευτικών προϊόντων σε ευρωπαϊκό επίπεδο, που μειώνει τις δυνατότητες επιλογής σε χρησιμοποιούμενα σκευάσματα στο Πρόγραμμα Δακοκτονίας. Το ΥΠΑΑΤ είναι σε στενή συνεργασία με τις κατά τόπους αρμόδιες ΔΑΟΚ για την προμήθεια του καλύτερου συνδυασμού φυτοπροστατευτικών προϊόντων και απαιτούμενου αριθμού ψεκασμών. Παράλληλα, διεξήχθη και διαγωνισμός υλικών δακοκτονίας έτους 2020 από τις Π.Ε. Λασιθίου, Ρεθύμνου και Χανίων, για ενίσχυση των ποσοτήτων των απαιτούμενων υλικών στην Περιφέρεια Κρήτης. Επίσης, από το ΥΠΑΑΤ οργανώθηκαν μεταφορές υλικών από άλλες Π.Ε. της Χώρας προς την Περιφέρεια Κρήτης, προκειμένου να αντικατασταθούν οι αφαιρούμενες ποσότητες πυρεθρινών από το Πρόγραμμα Δακοκτονίας έτους 2020 της Κρήτης με σκευάσματα που περιέχουν άλλες δραστικές ουσίες.

Επιπλέον, αναφέρεται ότι, στο πλαίσιο του προγράμματος «Πρόγραμμα Συγκριτικών Πειραματικών Εργασιών Καταπολέμησης του Δάκου της Ελιάς έτους 2020» (αριθ. 7832/211909/31-7-2020 ΥΑ), έχουν προγραμματιστεί οι Υποδράσεις 2^α, 2^β και 2^γ στη Δράση 2 «Μελέτη και παρακολούθηση της αποτελεσματικότητας των εγκεκριμένων εντομοκτόνων και της ανθεκτικότητας του δάκου της ελιάς (*Bactrocera oleae*) σε αυτά».

Όσον αφορά στην αποτελεσματικότητα των εντομοκτόνων σκευασμάτων που εφαρμόζονται στο Πρόγραμμα δολωματικών ψεκασμών κατά του δάκου της ελιάς (δακοκτονία) στη χώρα μας, επισημαίνεται ότι ο έλεγχος της αποτελεσματικότητας των φυτοπροστατευτικών προϊόντων, συμπεριλαμβανομένων των εν λόγω σκευασμάτων, με σκοπό την έγκριση κυκλοφορίας τους στην Ευρωπαϊκή Ένωση (Ε.Ε.), επομένως και στη χώρα μας, πραγματοποιείται σύμφωνα με την κείμενη Ευρωπαϊκή Νομοθεσία (Καν. 1107/2009 σχετικά με τη διάθεση φυτοπροστατευτικών προϊόντων στην αγορά) από τις αρμόδιες αρχές των Κρατών-Μελών της Ε.Ε. (ένα Κράτος-Μέλος εισηγητής με δυνατότητα σχολιασμού από τα Κράτη-Μέλη). Αρμόδια αρχή για την αξιολόγηση των φυτοπροστατευτικών προϊόντων στη χώρα μας είναι το Μπενάκειο Φυτοπαθολογικό Ινστιτούτο (ΜΦΙ). Αρμόδια αρχή για την έγκριση διάθεσης φυτοπροστατευτικών προϊόντων στην αγορά είναι το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων (Διεύθυνση Προστασίας Φυτικής Παραγωγής).

Τα εγκεκριμένα εντομοκτόνα σκευάσματα (ως δραστικές ουσίες κατά χημική κατηγορία) για δολωματικό ψεκασμό κατά του δάκου της ελιάς στη χώρα μας είναι: πυρεθρινοειδή (α-cypermethrin, β-cyfluthrin, deltamethrin, λ-cyhalothrin), οργανοφωσφορικά (phosmet), νεονικοτινοειδή (thiacloprid), σπινουσίνες (spinosad) και οι εγκεκριμένες εντομοελκυστικές ουσίες είναι η ουρία και οι υδρολυμένες πρωτεΐνες. Έως τις 30-06-2020 επιτρέπεται η χρήση των υπαρχόντων αποθεμάτων οργανοφωσφορικών σκευασμάτων με δραστική ουσία dimethoate από τους επαγγελματίες χρήστες σε εφαρμογή της μη ανανέωσης της έγκρισης της δραστικής ουσίας [Εκτελεστικός Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 2019/1090 της Επιτροπής της 26ης Ιουνίου 2019]. Εντομοκτόνα με δραστική ουσία dimethoate εφαρμόζονταν προς το

τέλος της δακικής περιόδου, καθώς η δραστική θεωρείται υδατοδιαλυτή και μειώνεται ο κίνδυνος εμφάνισης υπολειμμάτων στο ελαιόλαδο.

Επισημαίνεται ότι, κατά τις εφαρμογές των φυτοπροστατευτικών προϊόντων, θα πρέπει να ακολουθούνται πάντα οι οδηγίες της εγκεκριμένης από το ΥΠΑΑΤ ετικέτας, οι οποίες αναγράφονται στην Υπουργική Απόφαση έγκρισης και στη συσκευασία των προϊόντων. Ιδιαίτερη προσοχή για την αποτελεσματική, ορθολογική και ασφαλή εφαρμογή των σκευασμάτων στη συγκεκριμένη καλλιέργεια έναντι του συγκεκριμένου εντομολογικού εκθροού, θα πρέπει να δίνεται στην παρακολούθηση του δακοπληθυσμού για την έγκαιρη επέμβαση, όπως προβλέπεται από το Πρόγραμμα Δακοκτονίας του ΥΠΑΑΤ, κυρίως κατά την πρώτη εφαρμογή με στόχο τη μείωση του αρχικού πληθυσμού, και στις οδηγίες της έγκρισης ως προς τη συνιστώμενη δόση, το ελάχιστο μεσοδιάστημα μεταξύ των εφαρμογών, πιθανές φυτοτοξικές επιδράσεις σε ορισμένες ποικιλίες, τη διαχείριση της ανθεκτικότητας και το μέγιστο επιτρεπόμενο αριθμό εφαρμογών κατά τη διάρκεια της καλλιεργητικής περιόδου.

Στην Περιφερειακή Ενότητα Ηρακλείου, παρά την καλή εφαρμογή του Εθνικού Προγράμματος Δακοκτονίας, η έξαρση των πληθυσμών του δάκου, ιδιαίτερα σε Βόρειες και κάποιες ορεινές περιοχές, οφείλεται στους μεγάλους αρχικούς πληθυσμούς δάκου (εξαιτίας του μεγάλου πληθυσμού της περυσινής περιόδου) και στις εξαιρετικά ευνοϊκές κλιματικές συνθήκες της φετινής περιόδου. Τα φυτοπροστατευτικά προϊόντα που χρησιμοποιήθηκαν είναι τα ενδεδειγμένα και η επιλογή τους στηρίχθηκε και σε πρόσφατα ερευνητικά δεδομένα που αφορούν στην ανθεκτικότητα που έχει αναπτύξει ο δάκος σε κάποια από αυτά σε περιοχές της Κρήτης. Η απόκτηση αυτών των δεδομένων έχει προκύψει από την υλοποίηση των έργων «Συγκριτικές πειραματικές εργασίες για την καταπολέμηση του δάκου της ελιάς» και «Πιλοτική εφαρμογή νέων τεχνολογιών για την παρακολούθηση και έλεγχο των πληθυσμών του δάκου σε διάφορες ελαιοκομικές περιοχές της Ελλάδας NT4D» και με χρηματοδότηση του ΥΠΑΑΤ.

Ειδικότερα, το ΥΠΑΑΤ έχει αναθέσει στον ΕΛ.Γ.Ο.-ΔΗΜΗΤΡΑ/Ινστιτούτο Ελιάς, Υποτροπικών Φυτών και Αμπέλου (ΙΕΛΥΑ) τον συντονισμό του πιλοτικού έργου NT4D, το οποίο υλοποιείται από το 2018 σε συνεργασία με το Πανεπιστήμιο Αιγαίου, το Ίδρυμα Τεχνολογίας και Έρευνας (ΙΤΕ) - Ινστιτούτο Μοριακής Βιολογίας και Βιοτεχνολογίας, το Ελληνικό Μεσογειακό Πανεπιστήμιο, το ΥΠΑΑΤ/ΤΑΑΕ (Τμήμα Αγροτικής Ανάπτυξης και Ελέγχων) Χανίων και τις οκτώ ΔΑΟΚ Περιφερειακών Ενότητων της χώρας που συμμετέχουν (Χανίων, Ρεθύμνου, Ηρακλείου, Λασιθίου, Φωκίδας, Τριφυλίας, Λέσβου και Σάμου).

Το έργο περιλαμβάνει τις παρακάτω δράσεις:

1. Συλλογή των δεδομένων των δακοσυλήψεων και παρακολούθηση των τρακτέρ που εφαρμόζουν τους δολωματικούς ψεκασμούς σε πραγματικό χρόνο, χρησιμοποιώντας έξυπνες κινητές συσκευές.
2. Αποθήκευση σε βάση δεδομένων και διαχείριση όλων των γεωχωρικών και περιγραφικών δεδομένων για κάθε πιλοτική περιοχή, επεξεργασία των δεδομένων αυτών και δημιουργία χαρτών επικινδυνότητας.
3. Βελτιστοποίηση και αξιολόγηση νέας ηλεκτρονικής παγίδας, όπου η καταμέτρηση του δάκου γίνεται αυτόματα μέσω συστήματος επεξεργασίας εικόνας.
4. Παρακολούθηση της ανθεκτικότητας του δάκου στα εφαρμοζόμενα φυτοπροστατευτικά προϊόντα με τη χρήση σύγχρονων διαγνωστικών εργαλείων (βιοδοκιμές και μοριακά τεστ).
5. Αναβάθμιση και επικαιροποίηση της διαδικτυακής πλατφόρμας ανθεκτικότητας «Γάλανθος» για τη διαχείριση της ανθεκτικότητας του δάκου στα εντομοκτόνα.

Το πιλοτικό έργο NT4D περιλαμβάνει τη δυνατότητα ένταξης και άλλων περιοχών τα επόμενα χρόνια, με χρηματοδότηση από το ΥΠΑΑΤ, ώστε οι ΔΑΟΚ να μπορούν να σχεδιάσουν και να υλοποιήσουν αποτελεσματικότερη και πιο οικονομική δακοκτονία, αξιοποιώντας σύγχρονες τεχνολογίες και επιστημονικά δεδομένα. Μέσα από τις δράσεις της αξιολόγησης της αποτελεσματικότητας των εντομοκτόνων που χρησιμοποιούνται στο Εθνικό Πρόγραμμα Δακοκτονίας και ύστερα από σύσταση του ΙΕΛΥΑ και του ΙΤΕ, για πρώτη φορά φέτος, εκδόθηκε οδηγία για την Κρήτη, αποφυγής χρήσης πυρεθρινοειδών στα οποία ο δάκος έχει αναπτύξει ανθεκτικότητα.

Σε κάθε περίπτωση, η καταπολέμηση του δάκου είναι μία δυναμική διαδικασία με μεταβαλλόμενες ανάγκες, εξαρτώμενη από βιολογικούς και αβιοτικούς παράγοντες και ο αριθμός των δολωματικών ψεκασμών και τα χρησιμοποιούμενα εντομοκτόνα σε κάθε περιοχή θα πρέπει να είναι αποτέλεσμα ανάλυσης επιστημονικών δεδομένων.

Επίσης, πρέπει να επισημανθεί ότι η φύση του Προγράμματος Δακοκτονίας, καθώς είναι βιολογικό και πολυπαραμετρικό, με έναν από τους κυριότερους παράγοντες να είναι οι κλιματολογικές συνθήκες, και σε άμεση συσχέτιση με την εμπλοκή πολλών φορέων για τη διενέργειά του (ΥΠΑΑΤ, Υπ. Εσωτερικών, Υπ. Οικονομικών, Περιφέρειες, Περιφερειακές Ενότητες, Δήμοι με τις αρμόδιες Διευθύνσεις αυτών), καθιστά αναγκαία: α) την πλήρη εγρήγορση όλων των φορέων καθ' όλη τη διάρκεια υλοποίησής του, όπως και των ελαιοπαραγωγών και β) την προσπάθεια απλούστευσης των διαδικασιών για την έγκαιρη και αποτελεσματική εφαρμογή του.

Όσον αφορά στις ζημιές που προκαλούνται στις ελαιοκαλλιέργειες από προσβολές δάκου, επισημαίνεται ότι οι ζημιές από δάκο δεν καλύπτονται ασφαλιστικά από τον ΕΛ.Γ.Α., σύμφωνα με τον Κανονισμό Ασφάλισης Φυτικής Παραγωγής του Οργανισμού. Επίσης, οι εν λόγω ζημιές δεν μπορούν να ενταχθούν σε πρόγραμμα Κρατικών Οικονομικών Ενισχύσεων (ΚΟΕ) σύμφωνα με τον Κανονισμό των ΚΟΕ, όπου σημειώνεται, πέραν όλων των άλλων, ότι πρέπει να αποδειχθεί ότι δεν υπάρχουν τα κατάλληλα μέσα αντιμετώπισης της προσβολής και, στη συγκεκριμένη περίπτωση, της δακοπροσβολής.

Σχετικά με την καταβολή αποζημιώσεων για τις ζημιές που προκλήθηκαν στις ελαιοκαλλιέργειες της νήσου Κρήτης από τις προσβολές του δάκου 2019, επισημαίνεται ότι ο Υπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, κατανοώντας την ανάγκη μελέτης, σε επιστημονικό επίπεδο, των επιπτώσεων της κλιματικής αλλαγής και των ακραίων καιρικών φαινομένων που αυτή προκάλεσε ειδικότερα στις ελαιοκαλλιέργειες της Κρήτης, εξέδωσε την αριθ. 2834/314584/04-12-2019 (ΑΔΑ: 669Β4653ΠΓ-ΝΨ1) απόφαση, με την οποία συστάθηκε και συγκροτήθηκε Ομάδα Εργασίας για τον σκοπό αυτόν. Έργο της Ομάδας αυτής ήταν: α) η δημιουργία φάκελου, ο οποίος να συνδέει τη φετινή (2019) ποσοτική και ποιοτική υποβάθμιση της παραγωγής ελαιόλαδου στην Κρήτη με τις ασυνήθιστες κλιματολογικές συνθήκες, οι οποίες επικρατήσαν στην Κρήτη την προηγούμενη άνοιξη (ασυνήθιστες βροχοπτώσεις) έως το τέλος του χρόνου (ασυνήθιστες υψηλές θερμοκρασίες) και β) η τεκμηρίωση της ανάγκης χρηματικών αποζημιώσεων στους παραγωγούς από το αρμόδιο όργανο της Ε.Ε., αφού αυτό δεν καθίσταται δυνατό από το ελληνικό κράτος. Στο πλαίσιο της εν λόγω Ομάδας Εργασίας, συντάχθηκε φάκελος-έκθεση που στοιχειοθετεί τις επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής στην ελαιοκαλλιέργεια της Κρήτης, προκειμένου να τεκμηριωθεί αίτημα της Ελλάδας προς την Ευρωπαϊκή Ένωση για σχετική οικονομική βοήθεια προς τους πληγέντες.

Πληροφορικά, αναφέρεται ότι για τις ζημιές στις καλλιέργειες της νήσου Κρήτης, εσοδείας 2019, ο ΕΛ.Γ.Α. κατέβαλλε αποζημιώσεις ύψους 5.100.000 ευρώ στους δικαιούχους, ασφαλιστικά ενήμερους παραγωγούς.

Επιπλέον, σημειώνεται ότι, εξαιτίας του φαινομένου της κλιματικής αλλαγής, είναι επιβεβλημένη η δημιουργία ενός νέου γεωργοασφαλιστικού συστήματος που θα προσφέρει επαρκή ασφάλιση στις γεωργοκτηνοτροφικές εκμεταλλεύσεις των

παραγωγών και των κτηνοτρόφων της χώρας. Ως εκ τούτου, με την αριθ. 142/21211/23-1-2020 (ΑΔΑ:Ψ6ΩΙ4653ΠΓ-ΖΝ1) απόφαση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, συστάθηκε ομάδα εργασίας, με συντονιστή τον Πρόεδρο του ΕΛ.Γ.Α., για τη μελέτη του θεσμικού πλαισίου, για την ανάλυση των ιστορικών δεδομένων καταστροφών αγροτικών εκμεταλλεύσεων και αντιστοίχως των αποζημιώσεων που πραγματοποιήθηκαν από τον ΕΛ.Γ.Α., για τον συντονισμό με άλλα γνωμοδοτικά ή συμβουλευτικά όργανα που θα αναλάβουν παρόμοιες εργασίες, καθώς και για τη διερεύνηση άλλων πιθανών αποζημιώσεων των καταστροφών. Το πόρισμα της ομάδας εργασίας, καθώς και η υποβολή λύσεων, θα τύχουν περαιτέρω επεξεργασίας από τις εμπλεκόμενες υπηρεσίες.

Όσον αφορά την στην έκτακτη και προσωρινή στήριξη στους γεωργούς των τομέων που πλήττονται ιδιαίτερα από τις επιπτώσεις της πανδημίας COVID-19, συμπεριλαμβανομένων και των ελαιοκαλλιέργειών, σημειώνεται ότι την Πέμπτη 24 Σεπτεμβρίου 2020 απεστάλη στις υπηρεσίες της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για διαβούλευση το νέο μέτρο (M21) του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης (ΠΑΑ) 2014-2020.

Ο Υπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, Μάκης Βορίδης, αναγνωρίζοντας την εξέχουσα σημασία του ελαιολάδου, ως εθνικού - στρατηγικού προϊόντος για τον πρωτογενή τομέα και τη συνοχή του κοινωνικού ιστού των αγροτικών περιοχών της πατρίδας μας, σε όρους απασχόλησης (αριθμού γεωργών/γεωργικών εκμεταλλεύσεων), όγκου/αξίας παραγωγής και εξαγωγών, καθώς και το γεγονός ότι έχει πληγεί ιδιαίτερα από την πανδημία ποικιλοτρόπως (διαταραχές στον εφοδιασμό, διασυννοριακούς και εγχώριους περιορισμούς διακίνησης προϊόντων, κλείσιμο εστίασης, πτώση τουρισμού, κ.λπ.), με αποτέλεσμα τη σημαντική μείωση της τιμής διάθεσής του, αποφάσισε τη στήριξη των παραγωγών -κατά κύριο επάγγελμα γεωργών- από το νέο Μέτρο του ΠΑΑ.

Οι Έλληνες παραγωγοί, για τους ανωτέρω λόγους και για την αποφυγή υψηλής αποθεματοποίησης ενόψει της νέας συγκομιδής, διέθεσαν το προϊόν τους κατά τη διάρκεια της πανδημίας σε ιδιαίτερα χαμηλές τιμές με αποτέλεσμα, σε πολλές περιπτώσεις, να υπάρξει ουσιαστικός κίνδυνος στη συνέχιση της παραγωγικής τους δραστηριότητας λόγω έλλειψης ρευστότητας.

Ειδικότερα, το νέο μέτρο (M21) θα αφορά σε περίπου 145 χιλιάδες κατά κύριο επάγγελμα γεωργούς, οι οποίοι ήταν εγγεγραμμένοι ως τέτοιοι στο Μητρώο Αγροτών & Αγροτικών Εκμεταλλεύσεων (ΜΑΑΕ) έως και τη λήξη υποβολής φορολογικής δήλωσης έτους 2020 (οικονομικό έτος 2019) και είχαν δηλώσει στο ΟΣΔΕ (έτους 2019), καλλιέργεια ελιάς (ελαιοποιήσιμης ή/και διπλής κατεύθυνσης).

Η συνολική συγχρηματοδοτούμενη ενίσχυση που προβλέπεται να χορηγηθεί στους δικαιούχους, ανέρχεται σε 126,3 εκατομμύρια ευρώ και αφορά κατ' αποκοπή εφάπαξ ποσό σύμφωνα με τις ακόλουθες κλάσεις (με βάση την έκταση που αυτοί εμπίπτουν, αθροιστικά για ελιά ελαιοποιήσιμη ή/και διπλής κατεύθυνσης):

ΚΛΑΣΕΙΣ ΚΑΛΛΙΕΡΓΟΥΜΕΝΩΝ ΕΚΤΑΣΕΩΝ (σε εκτάρια)	ΕΥΡΩ / ΔΙΚΑΙΟΥΧΟ
0 ΕΩΣ 1 ΕΚΤΑΡΙΟ	300 €
1 ΕΩΣ 1,5 ΕΚΤΑΡΙΑ	600 €
1,5 ΕΩΣ 3 ΕΚΤΑΡΙΑ	1.100 €
3 ΕΩΣ 5 ΕΚΤΑΡΙΑ	1.600 €
5 ΕΩΣ 7 ΕΚΤΑΡΙΑ	2.000 €
7 ΕΩΣ 10 ΕΚΤΑΡΙΑ	2.500 €
10 ΕΩΣ 15 ΕΚΤΑΡΙΑ	3.000 €
15 ΕΩΣ 20 ΕΚΤΑΡΙΑ	3.500 €
> 20 ΕΚΤΑΡΙΑ	4.000 €

Εφόσον το νέο μέτρο λάβει την σχετική έγκριση της Ε.Ε., η ένταξη των δικαιούχων προβλέπεται να πραγματοποιηθεί, το αργότερο έως τις 31 Δεκεμβρίου 2020.

Επίσης, ο Υπουργός, απαντώντας σε επίκαιρη ερώτηση του βουλευτή Χαλκιδικής του ΚΙΝΑΛ, Απόστολου Πάνα, σχετικά με την ενίσχυση της επιτραπέζιας ελιάς, ανακοίνωσε ότι έχει κατατεθεί ήδη σχετικό αίτημα προς το Γενικό Λογιστήριο του Κράτους, αναγνωρίζοντας τις επιπτώσεις που έχουν υποστεί οι παραγωγοί του εθνικού αυτού προϊόντος και υπογραμμίζοντας παράλληλα τη βούληση της Κυβέρνησης να τους ενισχύσει. Ο κ. Βορίδης δήλωσε ότι αναμένει να ολοκληρωθεί και ο σχετικός έλεγχος πριν ανακοινώσει το ακριβές ποσό και εν συνεχεία αποστέλλει το σχετικό αίτημα στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή, εκφράζοντας ωστόσο την πεποίθησή του ότι με το πέρας αυτής της δύσκολης και περιεργής χρονιάς το προϊόν θα ανακτήσει την εξαιρετική του δυναμική. Μάλιστα, με αφορμή σχετική αναφορά του κ. Πάνα, ο κ. Βορίδης εξήρε ιδιαίτερος τη σημασία του αιτήματος που έχει υποβάλει το Υπουργείο προς την Ευρωπαϊκή Επιτροπή για την ενίσχυση του ελαιολάδου και της ελιάς διπλής κατεύθυνσης με το ποσό των 126 εκατομμυρίων ευρώ σημειώνοντας ότι εφόσον εγκριθεί, θα είναι η πρώτη φορά που οι ελαιοπαραγωγοί της χώρας λαμβάνουν ενίσχυση.

Περαιτέρω, όσον αφορά ειδικότερα στη στήριξη του ελαιοπαραγωγικού κλάδου, σημειώνεται ότι χαρακτηριστικό παράδειγμα της σημασίας που αποδίδει η Κυβέρνηση στην ελαιοκομία συνιστά το ότι με συντονισμένες προσπάθειες κατάφερε το ελληνικό ελαιόλαδο και οι ελληνικές βρώσιμες ελιές να μην επιβαρυνθούν με πρόσθετους δασμούς από τις Η.Π.Α., γεγονός που συμβάλλει στην απρόσκοπτη εξαγωγή των δύο αυτών κορυφαίων αγροτικών προϊόντων στη μεγάλη αμερικανική αγορά αλλά και στην απόκτηση ανταγωνιστικού πλεονεκτήματος έναντι αντίστοιχων προϊόντων άλλων χωρών της Ε.Ε..

Επιπλέον, το θέμα της προστασίας των ελληνικών Γεωγραφικών Ενδείξεων εν γένει αλλά και ειδικά στις διμερείς εμπορικές συμφωνίες της Ε.Ε. με Τρίτες Χώρες αποτελεί υψηλή προτεραιότητα για το ΥΠΑΑΤ. Κυρίαρχη επιδίωξη της παρούσας Κυβέρνησης αποτελεί η πλήρης προστασία όλων των Ελληνικών Γεωγραφικών Ενδείξεων, των 107 γεωργικών προϊόντων και τροφίμων, που φέρουν τις ονομασίες Π.Ο.Π. (Προστατευόμενη Ονομασία Προέλευσης) και Π.Γ.Ε. (Προστατευόμενη Γεωγραφική Ένδειξη). Σημειώνεται ότι από τα προαναφερθέντα 107 ελληνικά προϊόντα Π.Ο.Π. ή Π.Γ.Ε. τα 30 είναι ελαιόλαδα και μεταξύ αυτών είναι και το ελαιόλαδο «ΚΑΛΑΜΑΤΑ ΠΟΠ».

Η δε πρόσφατη ιστορική Συμφωνία Γεωγραφικών Ενδείξεων μεταξύ Ε.Ε. και Κίνας αποτελεί μεγάλη επιτυχία για την Ελλάδα και τους Έλληνες παραγωγούς καθώς προστατεύει 6 σημαντικά ελληνικά προϊόντα, μεταξύ των οποίων οι ελιές Καλαμάτας και το ελαιόλαδο Σητείας, ενώ υπάρχει η δυνατότητα περαιτέρω ενσωμάτωσης και άλλων ποιοτικών προϊόντων.

Ήδη ο Υπουργός έχει πραγματοποιήσει συναντήσεις με τη Διεπαγγελματική Οργάνωση Ελαιολάδου κατά τις οποίες συζητήθηκε η αναγκαιότητα λήψης διαρθρωτικών μέτρων για την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας, της παραγωγής της ελαιοκομίας, των προωθητικών δράσεων και της μείωσης του κόστους παραγωγής, αλλά και για τη στήριξη της τυποποίησης και εμπορευσιμότητας του ελαιολάδου. Πιο συγκεκριμένα συζητήθηκαν θέματα όπως

- Να επανεξεταστεί, προκειμένου να καταστεί αποτελεσματικότερος, ο τρόπος διεξαγωγής της δακοκτονίας.
- Να επανεξεταστεί το καθεστώς ασφάλισης των ελαιοπαραγωγών στον ΕΛ.Γ.Α. στην κατεύθυνση της ενίσχυσης της ανταποδοτικότητας της εισφοράς των ελαιοπαραγωγών.
- Να ενισχυθούν οι έλεγχοι του Ε.Φ.Ε.Τ., οι οποίοι διασφαλίζουν τη συμμόρφωση των διακινούμενων ελαιολάδων με υψηλά ποιοτικά πρότυπα.

- Να αντιμετωπιστεί το φαινόμενο της παράνομης και μαύρης διακίνησης ελαιολάδου κυρίως με τη θεσμοθέτηση του ηλεκτρονικού τιμολογίου και διασταυρωτικών ελέγχων.
- Να εξεταστεί η δυνατότητα χορηγήσεως κινήτρων για συγχωνεύσεις τόσο των συνεταιρισμών όσο και των τυποποιητικών μονάδων.
- Να συνεχίσουν και να διευρυνθούν τα προγράμματα προώθησης του ελαιολάδου.

Τόσο το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων όσο και η Εθνική Διεπαγγελματική Οργάνωση Ελαιολάδου αλλά και οι φορείς που τη συγκροτούν, συμφώνησαν να εργαστούν στο αμέσως επόμενο χρονικό διάστημα, προκειμένου να εκπονήσουν ένα στρατηγικό σχέδιο για την ανάπτυξη της ελαιοκομίας στην Ελλάδα, το οποίο θα θέτει βραχυπρόθεσμους, μεσοπρόθεσμους και μεσομακροπρόθεσμους στόχους.

Επιπλέον, επισημαίνεται ότι απόλυτη δικαίωση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, Μάκη Βορίδη, συνιστά η κατάθεση αίτησης για την αναγνώρισή της ως Εθνικής, της Διεπαγγελματικής Οργάνωσης Επιτραπέζιας Ελιάς, με στόχο τη δυναμική προάσπιση των συμφερόντων ενός από τους πλέον εξωστρεφείς κλάδους της αγροτικής οικονομίας μας.

Η σχετική κίνηση πραγματοποιήθηκε την Παρασκευή 19 Ιουνίου και η ΔΟΕΠΕΛ είναι μία από τις πολλές Διεπαγγελματικές Οργανώσεις που αποκτούν εθνική διάσταση μετά τις σχετικές παρεμβάσεις του κ. Βορίδη, ο οποίος στις 11 Δεκεμβρίου 2019 κατέθεσε στη Βουλή τροπολογία με την οποία διευθετήθηκαν οριστικά ζητήματα που αφορούσαν στη νομική μορφή των Διεπαγγελματικών Οργανώσεων, ανοίγοντας έτσι τον δρόμο για την αναγνώρισή τους σε εθνικό επίπεδο. Σημειώνεται ότι ο Υπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, πέραν της συγκεκριμένης κανονιστικής ρύθμισης, συνεχίζει τις αλληπάλληλες επαφές με τους εκπροσώπους των φορέων που απασχολούνται σε όλο το φάσμα της παραγωγής, της επεξεργασίας, της μεταποίησης, της τυποποίησης και της εμπορίας αγροτικών προϊόντων μας.

«Συνεχίζουμε την προσπάθειά μας η οποία κοινό στόχο έχει το άνοιγμα νέων αγορών για τα ποιοτικά προϊόντα μας, την αύξηση της προστιθέμενης αξίας τους και την μεγιστοποίηση του εισοδήματος των παραγωγών», δήλωσε σχετικά ο κ. Βορίδης μετά και την ανακοίνωση κατάθεσης του φακέλου από τη ΔΟΕΠΕΛ.

Επίσης, αξιοσημείωτο είναι ότι το ΥΠΑΑΤ, επιδιώκοντας τη στήριξη του τομέα του ελαιολάδου και των επιτραπέζιων ελιών, υλοποιεί, μεταξύ άλλων, Προγράμματα Εργασίας 92 Οργανώσεων Παραγωγών Ελαιουργικών Φορέων (Ο.Ε.Φ.). Ειδικότερα, η Κυβέρνηση κατόρθωσε να εξασφαλίσει για την τριετία 2018-2021 την υλοποίηση των εν λόγω προγραμμάτων με συνολική ενωσιακή χρηματοδότηση 33.294.000 €.

Τα ανωτέρω προγράμματα Εργασίας:

1. Έχουν στόχο τη στήριξη του τομέα του ελαιολάδου και των επιτραπέζιων ελιών.
2. Εγκρίθηκαν και υλοποιούνται σύμφωνα με τους Κανονισμούς (ΕΕ) αριθ. 611/2014 και 615/2014 και την αριθ. 61/16616/31-1-2018 απόφαση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων (Β' 271/1-2-2018).
3. Αφορούν σε περίπου 16.000 παραγωγούς σε όλη την ελληνική επικράτεια, η οποία για τις ανάγκες αυτών έχει χωριστεί σε τέσσερις περιφερειακές ζώνες, ήτοι Πελοπόννησος, Κρήτη, Υπόλοιπο Ηπειρωτικής Χώρας (συμπεριλαμβανομένης της Εύβοιας) και Υπόλοιπο Νησιωτικής Χώρας. Ο αντίστοιχος αριθμός των ωφελουμένων ελαιοπαραγωγών της Π.Ε. Ηρακλείου ανέρχεται σε 2.206 , ποσοστό 13,75 % του συνόλου των 16.000 πανελληνίως ωφελουμένων ελαιοπαραγωγών .
4. Περιλαμβάνουν δράσεις στον τομέα της παρακολούθησης και διαχείρισης της αγοράς στον κλάδο του ελαιολάδου και της επιτραπέζιας ελιάς, στον τομέα της βελτίωσης των περιβαλλοντικών επιπτώσεων της ελαιοκαλλιέργειας (ανάπτυξη ορθών γεωργικών πρακτικών, τεχνικών αντικατάστασης των χημικών προϊόντων κ.λπ.), στη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας της ελαιοκαλλιέργειας μέσω του εκσυγχρονισμού (κατάρτιση παραγωγών, αντικατάσταση μη παραγωγικών δένδρων με νέα κ.λπ.), στη βελτίωση της ποιότητας του ελαιολάδου (βελτίωση των συνθηκών καλλιέργειας,

συγκομιδής, παράδοσης και αποθεματοποίησης, παροχή τεχνικής βοήθειας στην παραγωγή και στη μεταποιητική διαδικασία, αξιοποίηση καταλοίπων παραγωγής ελαιολάδου κ.λπ.) και τέλος στον τομέα της ικνηλασιμότητας, της πιστοποίησης και της προστασίας της ποιότητας του ελαιολάδου και της επιτραπέζιας ελιάς.

Επιπλέον, στο πλαίσιο του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 2014/1144 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και των Κανονισμών (ΕΕ) αριθ. 2015/1829 και 2015/1831 της Επιτροπής σχετικά με τις ενέργειες προβολής και προώθησης αγροτικών προϊόντων στην εσωτερική αγορά της Ε.Ε. και στις αγορές τρίτων χωρών, εγκρίθηκαν από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και υλοποιούνται 19 τριετή χρηματοδοτούμενα προγράμματα προώθησης αγροτικών προϊόντων συνολικού προϋπολογισμού περίπου 46.000.000 ευρώ. Στόχος των εν λόγω προγραμμάτων είναι η ευαισθητοποίηση των καταναλωτών για τα ιδιαίτερα ποιοτικά χαρακτηριστικά των γεωργικών προϊόντων, για τις φιλικές προς το περιβάλλον μεθόδους παραγωγής τους και τα συστήματα ποιότητας που εφαρμόζονται στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Ιδιαίτερο ενδιαφέρον παρουσιάζει η προβολή της σημασίας των κοινοτικών συστημάτων που αφορούν ΠΟΠ, ΠΓΕ και βιολογικά προϊόντα.

Ειδικότερα:

- όσον αφορά στην προώθηση της επιτραπέζιας ελιάς, επισημαίνεται ότι ολοκληρώθηκε η υλοποίηση τεσσάρων (4) προγραμμάτων με φορέα υλοποίησης την ΠΕΜΕΤΕ σε ΕΕ και τρίτες χώρες (1 πρόγραμμα στην εσωτερική αγορά και τρία προγράμματα σε τρίτες χώρες), συνολικού προϋπολογισμού 11.106.660 €.
- όσον αφορά στην προώθηση του ελαιολάδου, επισημαίνεται ότι ολοκληρώθηκε το πρόγραμμα της Αγροδιατροφικής Σύμπραξης της Περιφέρειας Κρήτης “The European Food Masters”, συνολικού προϋπολογισμού 1.174.765 €, το οποίο προωθούσε, εκτός των άλλων κρητικών προϊόντων, και το ελαιόλαδο.

Περαιτέρω, επισημαίνεται ότι οι εμπορικές συναλλαγές -των οποίων στοιχεία αποτελούν η τιμή παραγωγού και οι ποσότητες που διακινούνται- στα αγροτικά προϊόντα, όπως είναι η βρώσιμη (επιτραπέζια) ελιά και το ελαιόλαδο, διαμορφώνονται ελεύθερα τόσο στην ελληνική όσο και στην ευρωπαϊκή αγορά με βάση την προσφορά και τη ζήτηση και δεν υπάρχει δυνατότητα κρατικής παρέμβασης στον καθορισμό τους. Από αυτό προκύπτει και η ιδιαίτερη σημασία που δίνει το ΥΠΑΑΤ στην ενίσχυση της διαπραγματευτικής δύναμης των ελαιοπαραγωγών αφ’ ενός με τη δημιουργία ισχυρών Οργανώσεων Παραγωγών, μέσω των οποίων πραγματοποιείται, μεταξύ άλλων, συλλογικά η διαπραγμάτευση των τιμών των προϊόντων, αφ’ ετέρου με την ενίσχυση των Αγροτικών Συνεταιρισμών.

Αναφορικά με τα μέτρα που λαμβάνονται στο πλαίσιο του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης (ΠΑΑ) 2014-2020 και αφορούν στην ενίσχυση της ελαιοκαλλιέργειας, επισημαίνεται ότι βασικές προτεραιότητες της στρατηγικής του ΠΑΑ 2014-2020 για την αγροτική ανάπτυξη που εφαρμόζεται σε όλη τη χώρα, αποτελούν η ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας και της παραγωγικότητας του αγροδιατροφικού συστήματος και η ενίσχυση της αλυσίδας αξίας των εγχώριων αγροτικών προϊόντων. Οι εν λόγω προτεραιότητες επιδιώκονται, μεταξύ των άλλων, μέσα από την ενθάρρυνση ιδιωτικών επενδύσεων, με στόχο τον εκσυγχρονισμό των γεωργικών εκμεταλλεύσεων και την καθετοποίηση της παραγωγής τους σε προϊόντα με συγκριτικό πλεονέκτημα, που στοχεύουν στην αύξηση της παραγωγικότητας.

Στο πλαίσιο αυτό συμπεριλαμβάνεται και η ενίσχυση επενδύσεων που αφορούν στην ελαιοκαλλιέργεια, τόσο σε επίπεδο πρωτογενούς όσο και δευτερογενούς τομέα.

Ως εκ τούτου, κατά την τρέχουσα προγραμματική περίοδο, μέσα από το Π.Α.Α. 2014-2020, το οποίο αξιοποιεί τα κονδύλια του Πυλώνα II της Κ.Α.Π., υλοποιούνται Μέτρα και Δράσεις από τα οποία επωφελείται, μεταξύ των άλλων, και η ελαιοκαλλιέργεια.

Ενδεικτικά, αναφέρονται τα εξής υπομέτρα:

- 4.1 «Επενδύσεις στις γεωργικές εκμεταλλεύσεις»

Στο πλαίσιο του εν λόγω υπομέτρου, το οποίο έχει προκηρυχθεί ήδη, μεταξύ των άλλων, δίνεται στήριξη σε εκμεταλλεύσεις, συμπεριλαμβανομένων αυτών που καλλιεργούν την ελιά και παράγουν ελαιόλαδο, που στρέφονται προς ποιοτικά γεωργικά προϊόντα, ώστε να διευκολυνθεί η προσαρμογή τους στις ανάγκες της αγοράς και να ενισχυθεί η ανταγωνιστικότητά τους.

- 4.2 «Επενδύσεις στη μεταποίηση/εμπορία και/ή ανάπτυξη γεωργικών προϊόντων»
Στο πλαίσιο των δράσεων του εν λόγω υπομέτρου, οι οποίες έχουν προκηρυχθεί ήδη, όπου συμπεριλαμβάνεται και ο τομέας του ελαιολάδου, μεταξύ των άλλων, δίνεται στήριξη σε πολύ μικρές και μικρομεσαίες επιχειρήσεις (Μ.Μ.Ε.), με στόχο την αύξηση της προστιθέμενης αξίας των προϊόντων τους, καθιστώντας τα ελκυστικά στους καταναλωτές και ενισχύοντας τον εξαγωγικό τους προσανατολισμό.

- 3.1 «Στήριξη για νέα συμμετοχή σε συστήματα ποιότητας»

Στο πλαίσιο του εν λόγω υπομέτρου, όπου συμπεριλαμβάνεται και ο τομέας του ελαιολάδου, μεταξύ των άλλων, δίνεται στήριξη σε παραγωγούς για την παραγωγή βιολογικού ελαιολάδου. Η στήριξη αφορά στις πάγιες δαπάνες που απορρέουν από τη συμμετοχή στο σύστημα ποιότητας.

- 3.2 «Στήριξη για δραστηριότητες ενημέρωσης και προώθησης που υλοποιούνται από ομάδες παραγωγών στην εσωτερική αγορά»

Στο πλαίσιο του εν λόγω υπομέτρου, όπου συμπεριλαμβάνεται και ο τομέας του ελαιολάδου, μεταξύ των άλλων, θα δοθεί στήριξη σε ομάδες παραγωγών (ομάδες παραγωγών, οργανώσεις παραγωγών, διεπαγγελματικές οργανώσεις ή άλλου νομικού τύπου οντότητες, με δυνατότητα συμμετοχής, εκτός των παραγωγών, και ιδιοκτητών μονάδων μεταποίησης) για δραστηριότητες ενημέρωσης και προώθησης βιολογικού ελαιολάδου στην εσωτερική αγορά (εντός της Ε.Ε.).

- 9 «Σύσταση ομάδων και οργανώσεων παραγωγών»

Στο πλαίσιο του εν λόγω μέτρου, όπου συμπεριλαμβάνεται και ο τομέας του ελαιολάδου, δίνεται στήριξη για την ίδρυση νέων ομάδων και οργανώσεων παραγωγών, μετά από την επίσημη αναγνώρισή τους από την αρμόδια αρχή, για τα πέντε πρώτα έτη λειτουργίας των εν λόγω σχημάτων.

Επιπλέον, στο πλαίσιο του Π.Α.Α. 2014-2020, δίνεται η δυνατότητα για τη δημιουργία συνεργασιών με τη μορφή Επιχειρησιακών Ομάδων (Ε.Ο.) στο πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Σύμπραξης Καινοτομίας (Ε.Σ.Κ.) για την παραγωγικότητα και τη βιωσιμότητα της γεωργίας από το Μέτρο 16 «ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ». Μέσω του εν λόγω Μέτρου ενθαρρύνεται και προωθείται η έναρξη και λειτουργία νέας συνεργασίας με τη μορφή Επιχειρησιακής Ομάδας Ε.Σ.Κ. μεταξύ τουλάχιστον δύο φορέων (δρώντων), προερχομένων τόσο από την παραγωγική δραστηριότητα (γεωργία και κτηνοτροφία, όπως γεωργοί, ομάδες και οργανώσεις παραγωγών, Μ.Μ.Ε. κ.λπ.) όσο και από την επιστημονική και ερευνητική κοινότητα ή άλλους φορείς (Μ.Κ.Ο., περιβαλλοντικές οργανώσεις κ.λπ.) που ασχολούνται με τον αγροτικό τομέα και τον τομέα των τροφίμων, με στόχο την άμβλυση ή και επίλυση υφιστάμενων προβλημάτων που εντοπίζονται κυρίως στο αγρο-διατροφικό σύστημα και στο περιβάλλον μέσα στο οποίο αυτό λειτουργεί, χρησιμοποιώντας και αναπτύσσοντας παράλληλα καινοτόμους μεθόδους.

Στο πλαίσιο αυτό, ενισχύεται η ίδρυση και η λειτουργία επιχειρησιακών ομάδων Ε.Σ.Κ. για την παραγωγικότητα και τη βιωσιμότητα της γεωργίας όσον αφορά στην υλοποίηση πιλοτικών έργων και στην ανάπτυξη νέων προϊόντων, πρακτικών, διεργασιών και τεχνολογιών στους τομείς της γεωργίας και των τροφίμων (όταν αυτά αποτελούν προϊόν του Παραρτήματος Ι της Συνθήκης).

Πέραν των ανωτέρω, στο πλαίσιο του Π.Α.Α. υλοποιούνται και τα 50 τοπικά αναπτυξιακά προγράμματα από τοπικούς αναπτυξιακούς φορείς (Ομάδες Τοπικής Δράσης – Ο.Τ.Δ.) στο πλαίσιο του Μέτρου 19 του Π.Α.Α. (Στήριξη της στρατηγικής τοπικής ανάπτυξης με πρωτοβουλία τοπικών κοινοτήτων – LEADER). Τα προγράμματα αυτά έχουν ολοκληρωμένη χωρική προσέγγιση και υλοποιούνται σε αγροτικές περιοχές με δυνατότητα υλοποίησης επενδύσεων σε Δημοτικές/Τοπικές Κοινότητες με πληθυσμό έως 15.000 κατοίκους (με εξαίρεση τα μικρά νησιά).

Μεταξύ άλλων, δίνεται και η δυνατότητα υλοποίησης επενδύσεων ιδιωτικού χαρακτήρα, οι οποίες μπορούν να αφορούν και στον δευτερογενή τομέα και να συμπεριλαμβάνουν και το ελαιόλαδο.

Όσον αφορά στη νέα προγραμματική περίοδο (2021-2027), σημειώνεται ότι, στο πλαίσιο του σχεδίου του βασικού κανονισμού σχετικά με τη θέσπιση κανόνων για τη στήριξη των στρατηγικών σχεδίων, συμπεριλαμβάνονται, μεταξύ άλλων, και οι εξής ειδικοί στόχοι:

- Ενίσχυση του προσανατολισμού προς την αγορά και αύξηση της ανταγωνιστικότητας, συμπεριλαμβανομένης μεγαλύτερης εστίασης στην έρευνα, την τεχνολογία και την ψηφιοποίηση.
- Βελτίωση της θέσης των αγροτών στην αλυσίδα αξίας.
- Βελτίωση της ανταπόκρισης της γεωργίας της ΕΕ στις απαιτήσεις της κοινωνίας όσον αφορά στα τρόφιμα και στην υγεία, συμπεριλαμβανομένης της απαίτησης για ασφαλή, θρεπτικά και βιώσιμα τρόφιμα, απορρίμματα τροφίμων, καθώς και καλή μεταχείριση των ζώων.

Η επίτευξη των ανωτέρω στόχων θα πραγματοποιηθεί μέσω μίας δέσμης παρεμβάσεων, συμπεριλαμβανομένων αυτών που στοχεύουν στην αύξηση της προστιθέμενης αξίας όλων των γεωργικών προϊόντων, συμπεριλαμβανομένου και του ελαιολάδου, καθώς και μέσω της εξωστρέφειάς τους, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο σχέδιο του νέου κανονισμού. Οι παρεμβάσεις αυτές θα επιλεγούν σε συνέχεια εκπόνησης της SWOT ανάλυσης για τη μελέτη των δυνατών και των αδύνατων σημείων, των απειλών και των ευκαιριών, της καταγραφής των αναγκών αλλά και της σχετικής διαβούλευσης, στο πλαίσιο λειτουργίας της εταιρικής σχέσης με τους αρμόδιους εμπλεκόμενους φορείς.

Στο σχέδιο του νέου κανονισμού για την αγροτική ανάπτυξη προβλέπονται ως παρεμβάσεις η υλοποίηση επενδύσεων και η συνεργασία, οι οποίες θα προβλέπουν τις κατηγορίες εκείνες που θα αναδειχθούν μέσα από την προαπαιτούμενη ανωτέρω διαδικασία.

Σε κάθε περίπτωση, στο πλαίσιο της μεταρρύθμισης της Κ.Α.Π. μετά το 2020 και μέσα από διαβούλευση με όλους τους εμπλεκόμενους φορείς, θα προταθούν και θα συμπεριληφθούν τομεακές παρεμβάσεις στον τομέα του ελαιολάδου και της βρώσιμης ελιάς, στο πλαίσιο του εθνικού στρατηγικού σχεδίου της χώρας μας, ενώ στην πρόθεση της Κυβέρνησης είναι η ενίσχυση των Συνδεδεμένων Ενισχύσεων στον τομέα.

Τονίζεται ότι για το ΥΠΑΑΤ η υλοποίηση επενδύσεων που αφορούν στον πρωτογενή τομέα (γεωργικές εκμεταλλεύσεις), στις υπηρεσίες που σχετίζονται με αυτόν (συστήματα ποιότητας), καθώς και στον δευτερογενή τομέα της οικονομίας (μεταποίηση), αποτελούν τις προτεραιότητες όλων των προγραμματικών περιόδων.

Αναφορικά με τα μέτρα που λαμβάνονται στο πλαίσιο του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης (ΠΑΑ) 2014-2020 και αφορούν στην αντιμετώπιση των επιπτώσεων της πανδημίας COVID 19 στον γεωργικό τομέα, σημειώνεται ότι, στο πλαίσιο αντιμετώπισης των δυσμενών επιπτώσεων της πανδημίας COVID-19, επιπτώσεις που συνιστούν λόγο ανωτέρας βίας, ο σχεδιασμός περιλαμβάνει τη λήψη μέτρων τόσο σε κανονιστικό - ενωσιακό επίπεδο όσο και σε εθνικό επίπεδο, τα οποία θα συμβάλλουν στην ομαλή εφαρμογή του ΠΑΑ 2014-2020, καθώς και στη διευκόλυνση των ωφελουμένων του.

Επισημαίνεται ότι το Πρόγραμμα Αγροτικής Ανάπτυξης (ΠΑΑ) 2014-2020 είναι τομεακό αναπτυξιακό πρόγραμμα και, με βάση τα ισχύοντα στους σχετικούς Κανονισμούς της Ε.Ε., οι επιλεξιμότητές του για την ενίσχυση του πρωτογενούς και δευτερογενούς τομέα της αγροτικής οικονομίας επιτρέπουν παρεμβάσεις επενδυτικού κυρίως προσανατολισμού, όπως αυτές που έχουν ήδη γίνει με τα μέτρα

των νέων γεωργών, των σχεδίων βελτίωσης, της μεταποίησης γεωργικών προϊόντων, των ομάδων παραγωγών, καθώς και φιλο-γεωργοπεριβαλλοντικές παρεμβάσεις, όπως αυτές της βιολογικής γεωργίας και κτηνοτροφίας.

Στη βάση αυτή, οι όποιες παρεμβάσεις στο πλαίσιο του ΠΑΑ για την αντιμετώπιση των επιπτώσεων της πανδημίας COVID – 19, έχουν συμπληρωματικό χαρακτήρα στα μέτρα που ήδη λαμβάνονται από το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων (ΥΠΑΑΤ) και αφορούν στη χορήγηση άμεσων ενισχύσεων και αποζημιώσεων, όπως γίνεται, για παράδειγμα, με την εφαρμογή άμεσων κρατικών ενισχύσεων, τις ενισχύσεις de minimis κ.λπ.

Μία τέτοια παρέμβαση αποτελεί και η ενεργοποίηση ενός νέου μέτρου στο πλαίσιο του ΠΑΑ 2014-2020, με σχετική τροποποίηση του Κανονισμού (ΕΕ) 1305/2013, σε συνέχεια της πίεσης που έχει ασκηθεί στα αρμόδια όργανα της Ε.Ε. για την ανάληψη πρωτοβουλιών στην κατεύθυνση διεύρυνσης των χρηματοδοτικών δυνατοτήτων στήριξης των πληττόμενων κλάδων και επιχειρήσεων από τα περιοριστικά μέτρα και τις οικονομικές επιπτώσεις της πανδημίας.

Το νέο αυτό μέτρο, το οποίο χαρακτηρίζεται ως έκτακτο και προσωρινό, θα χρηματοδοτηθεί από τις διαθέσιμες πιστώσεις του ΠΑΑ κάθε Κράτους-Μέλους (Κ-Μ) και προβλέπει τη στήριξη γεωργών και μικρομεσαίων επιχειρήσεων (ΜΜΕ) που έχουν πληγεί από την πανδημία, μέσω της χορήγησης κατ' αποκοπή ενίσχυσης έως 7.000€ ανά γεωργό και έως 50.000€ ανά ΜΜΕ, κατόπιν αξιολόγησης των αναγκών και κατηγοριοποίησης των επιλέξιμων δικαιούχων με αντικειμενικά και αμερόληπτα κριτήρια. Στόχος είναι οι ενισχύσεις να καταβληθούν με τη λιγότερη δυνατή γραφειοκρατία, στη βάση βεβαίως επαρκούς τεκμηρίωσης αφενός της ζημίας που έχει υποστεί κάθε τομέας ή κλάδος και αφετέρου του ύψους του κατ' αποκοπή ποσού ενίσχυσης που θα χορηγηθεί.

Το ύψος των κοινοτικών πόρων που μπορούν να διατεθούν για τη χρηματοδότηση του νέου μέτρου δύναται να ανέλθει έως το 2% των πόρων της συμμετοχής του Ευρωπαϊκού Γεωργικού Ταμείου Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΓΤΑΑ) στο ΠΑΑ κάθε Κ-Μ, ενώ η επιλεξιμότητα καταβολής των ενισχύσεων στους δικαιούχους έχει οριστεί έως 30/06/2021.

Στη κατεύθυνση αξιοποίησης του εν λόγω νέου μέτρου, όπως προαναφέρθηκε, επιλέχθηκε να στηριχθεί ο κλάδος του ελαιολάδου, το οποίο αποτελεί στρατηγικό εθνικό προϊόν για τον πρωτογενή τομέα.

Επισημαίνεται ότι η Πολιτική Ηγεσία του ΥΠΑΑΤ με τις αρμόδιες Κάθετες Υπηρεσίες και εποπτευόμενους φορείς του ΥΠΑΑΤ διαβουλεύονται με τους θεσμικούς εκπροσώπους των κλάδων που πλήττονται από τις επιπτώσεις της πανδημίας, ώστε να τεκμηριωθεί με τον καλύτερο δυνατό τρόπο η επιλεξιμότητα στήριξής τους στο πλαίσιο του νέου Μέτρου (τεκμηρίωση της ζημίας που έχει υποστεί ο κλάδος και καθορισμός του ύψους του κατ' αποκοπή ποσού ενίσχυσης). Επίσης, η Διαχειριστική Αρχή σε συνεργασία με τον ΟΠΕΚΕΠΕ επεξεργάζονται τις θεσμικές και τεχνικές παραμέτρους ενεργοποίησης και εφαρμογής του συγκεκριμένου Μέτρου.

Αναφέρεται, βεβαίως, ότι οι όποιες αποφάσεις χρηματοδότησης του νέου μέτρου θα πρέπει να ληφθούν συνεκτιμώντας το γεγονός ότι, δεδομένου του προχωρημένου της προγραμματικής περιόδου, έχει δεσμευτεί το μεγαλύτερο μέρος των πόρων του ΠΑΑ, ενώ ταυτόχρονα υφίστανται και ανελαστικές υποχρεώσεις πληρωμών για τα επόμενα χρόνια, όπως της εξισωτικής αποζημίωσης, γεγονός που περιορίζει περαιτέρω τις χρηματοδοτικές δυνατότητες του Προγράμματος.

Επιπλέον, υπενθυμίζεται ότι, στο πλαίσιο του ΠΑΑ και για τη χρηματοδοτική ενίσχυση των παραγωγών και των μεταποιητικών επιχειρήσεων που υλοποιούν επενδύσεις, έχει προβλεφθεί η ενεργοποίηση, μέσω του Ευρωπαϊκού Ταμείου Επενδύσεων, του Ταμείου Εγγυοδοσίας Αγροτικής Ανάπτυξης, για το οποίο ο Υπουργός έχει δεσμεύσει ποσό ύψους 80 εκατομμυρίων ευρώ από το τρέχον Πρόγραμμα Αγροτικής Ανάπτυξης, ενώ το συνολικό ποσό που θα διατεθεί για την

κάλυψη των χρηματοδοτικών αναγκών του αγροτικού τομέα δύναται να ξεπεράσει τα 400 εκατομμύρια ευρώ μέσω μόχλευσης.

Την υλοποίηση του Ταμείου Εγγυοδοσίας Αγροτικής Ανάπτυξης σηματοδοτεί η συμμετοχή της Συνεταιριστικής Τράπεζας Καρδίτσας και της Συνεταιριστικής Τράπεζας Θεσσαλίας στο Ταμείο Χαρτοφυλακίου, γεγονός που επικυρώθηκε με την υπογραφή των πρώτων σχετικών συμφωνιών στα τέλη Αυγούστου.

Η Συμφωνία για τη σύσταση του Ταμείου Εγγυοδοσίας Αγροτικής Ανάπτυξης υπεγράφη από τον Υπουργό Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, Μάκη Βορίδη, και εκπροσώπους του Ευρωπαϊκού Ταμείου Επενδύσεων τον Σεπτέμβριο του 2019 και συνιστά το πρώτο στην Ελλάδα και ένα από τα πρώτα και μεγαλύτερα στην Ευρώπη χρηματοδοτικά εργαλεία αυτού του είδους στον αγροτικό τομέα, το οποίο συστήθηκε προκειμένου να καλύψει στοχευμένα μέρος του χρηματοδοτικού κενού στην πρωτογενή παραγωγή.

Επισημαίνεται ότι με τις υπογραφείσες συμφωνίες δίνεται η δυνατότητα παροχής δανείων με μειωμένο επιτόκιο και ιδιαίτερα μειωμένες εξασφαλίσεις στον αγροτικό τομέα από τους πόρους του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης που θα δεσμευθούν ανά χαρτοφυλάκιο.

Σημειώνεται ότι στο αμέσως προσεχές διάστημα θα ακολουθήσει η υπογραφή των αντίστοιχων συμφωνιών και με τις υπόλοιπες τράπεζες που εκδήλωσαν το ενδιαφέρον τους στη σχετική πρόσκληση του Ευρωπαϊκού Ταμείου Επενδύσεων.

Επιπρόσθετα, έχει προβλεφθεί η δυνατότητα εκχώρησης της δημόσιας δαπάνης των επενδυτικών σχεδίων εκσυγχρονισμού γεωργικών εκμεταλλεύσεων και μεταποίησης γεωργικών προϊόντων σε χρηματοπιστωτικά ιδρύματα για τη λήψη δανείου για τους σκοπούς της επένδυσης. Ταυτόχρονα, για τη διευκόλυνση της υλοποίησης των επενδύσεων στα μέτρα των Σχεδίων Βελτίωσης και της Μεταποίησης - Εμπορίας Γεωργικών Προϊόντων του ΠΑΑ, προβλέπεται η χορήγηση προκαταβολής στους δικαιούχους.

Επίσης, στο πλαίσιο αντιμετώπισης των δυσμενών επιπτώσεων της πανδημίας COVID-19, έχουν προταθεί στην Ε.Ε. και έχουν γίνει εν μέρει αποδεκτά μέσω τροποποίησης των σχετικών κανονισμών, μία σειρά μέτρων διευκόλυνσης των ωφελουμένων του ΠΑΑ και απλοποίησης διαδικασιών και κανόνων που αφορούν στην εφαρμογή του. Οι εν λόγω τροποποιήσεις, οι οποίες ενσωματώνονται από τους Ενδιάμεσους Φορείς Διαχείρισης στο εθνικό θεσμικό πλαίσιο που διέπει την υλοποίηση των αντίστοιχων Μέτρων και Δράσεων του ΠΑΑ, προβλέπουν κατά περίπτωση:

- Παράταση των προθεσμιών που αφορούν σε οποιοδήποτε στάδιο υλοποίησης ενταγμένων επενδύσεων, ιδιωτικών και δημοσίων (π.χ. υποβολή αιτήσεων ενίσχυσης και πληρωμής, αξιολόγηση αιτήσεων, ενστάσεις, δημοπρατήσεις, υλοποίηση, τροποποιήσεις, εκκαθάριση πληρωμών κ.λπ.).
- Μείωση ή απαλοιφή του ελαχίστου ποσοστού επί του συνολικού εγκεκριμένου προϋπολογισμού που πρέπει να αιτείται ο δικαιούχος στην 1η αίτηση πληρωμής.
- Αύξηση του αριθμού των αιτημάτων πληρωμής, καθώς και τροποποίησης που μπορούν να υποβληθούν από τον δικαιούχο κατά τη διάρκεια υλοποίησης της επένδυσης.
- Αύξηση ποσοστού πληρωμής προκαταβολών σε δικαιούχους για ενίσχυση της ρευστότητάς τους.
- Δυνατότητα ολοκλήρωσης της επένδυσης σε μικρότερο ποσοστό από το εγκεκριμένο φυσικό και οικονομικό της αντικείμενο, εφόσον το τμήμα που υλοποιήθηκε είναι αυτοτελές και λειτουργικό.
- Για επενδύσεις μεγάλου προϋπολογισμού, όπως αυτές της Μεταποίησης Γεωργικών Προϊόντων, δυνατότητα αποδέσμευσης ποσών που έχουν δεσμευτεί για την υλοποίησή τους, προκειμένου να κατευθυνθούν στην εξυπηρέτηση έκτακτων αναγκών των επιχειρήσεων, και επανέλεγχος της διάθεσης ιδίων κεφαλαίων κατά το στάδιο του 1ου αιτήματος πληρωμής.

- Μη απαίτηση διενέργειας επιτόπιων επισκέψεων επαλήθευσης της υλοποίησης του φυσικού και οικονομικού αντικειμένου των επενδύσεων κατά τα ενδιάμεσα στάδια υποβολής αιτημάτων πληρωμής. Ο έλεγχος να πραγματοποιείται εκ των υστέρων και εφόσον έχουν αρθεί οι περιορισμοί.
- Αύξηση του ποσοστού συνολικής υπερδέσμευσης των πόρων του ΠΑΑ, με ένταξη περισσότερων επενδύσεων για τη στήριξη της επιχειρηματικότητας και με βάση την πορεία εξυγίανσης των μέτρων αυτού, το εύρος της αναμενόμενης ύφεσης, την πρόβλεψη ή μη παράτασης της τρέχουσας προγραμματικής περιόδου και τη δυνατότητα ή μη μεταφοράς ανειλημμένων υποχρεώσεων στην επόμενη. Ήδη διατέθηκαν ακόμη 40 εκατ. € για την ένταξη επιπλέον δικαιούχων στο μέτρο της Μεταποίησης και Εμπορίας Γεωργικών Προϊόντων (συνολικά οι διατιθέμενοι πόροι ανέρχονται σε 440 εκατ. €, ενώ σε 600 εκατ. € ανέρχονται οι πόροι που έχουν διατεθεί από το ΠΑΑ για επενδύσεις εκσυγχρονισμού γεωργικών και κτηνοτροφικών εκμεταλλεύσεων), ώστε να ενισχυθεί περαιτέρω η επιχειρηματικότητα. Επίσης, η δυνατότητα υπερδέσμευσης αξιοποιήθηκε και για την ένταξη περισσότερων επενδύσεων, δημοσίων και ιδιωτικών, στα τοπικά προγράμματα LEADER.

Σε κάθε περίπτωση, από τις βασικές προτεραιότητες και στόχους του ΥΠΑΑΤ είναι η κατεύθυνση πόρων στους κατ' εξοχήν παραγωγικούς τομείς της ελληνικής οικονομίας. Στο πλαίσιο αυτό, έχουν προκηρυχθεί και ήδη βρίσκονται στο στάδιο υλοποίησης αναπτυξιακά προγράμματα που αφορούν σε δράσεις του πρωτογενούς τομέα αλλά και του τομέα μεταποίησης εμπορίας και προώθησης των προϊόντων, των οποίων η ενίσχυση φθάνει σε ποσοστό από 40% έως και 75% ανάλογα και με τις περιοχές.

Συγκεκριμένα, η Γενική Γραμματεία Αγροτικής Πολιτικής και Διαχείρισης Κοινοτικών Πόρων του Υπουργείου προχωρά στην ένταξη 25 νέων πράξεων, συνολικού ποσού 28.312.000 €, στο Πρόγραμμα Αγροτικής Ανάπτυξης (ΠΑΑ) 2014-2020 και ειδικότερα στη δράση 4.2.1 που αφορά στη «Μεταποίηση, εμπορία ή και ανάπτυξη γεωργικών προϊόντων με τελικό προϊόν γεωργικό» του Υπομέτρου 4.2, με δικαιούχους πολύ μικρές, μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις του αγροδιατροφικού τομέα. Στις προκηρυχθείσες δράσεις του Υπομέτρου 4.2 του ΠΑΑ υποβλήθηκαν 503 προτάσεις σε όλη τη χώρα, με προϋπολογισμό από 600 χιλ. € έως 5 εκατ. €. Αναλυτικότερα, αναφέρεται ότι το Υπομέτρο 4.2. (δράσεις 4.2.1 και 4.2.2) κατεχοχήν ενισχύει επενδύσεις στη μεταποίηση, εμπορία ή και ανάπτυξη γεωργικών προϊόντων, με δικαιούχους πολύ μικρές, μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις του αγροδιατροφικού τομέα και με στόχους την αύξηση της προστιθέμενης αξίας, την ασφάλεια και την εξωστρέφεια των προϊόντων, την ενσωμάτωση διαδικασιών καινοτομίας και χρήσης νέων τεχνολογιών φιλικών προς το περιβάλλον για τον περιορισμό του φαινομένου της κλιματικής αλλαγής, καθώς και τη διατήρηση υφιστάμενων ή τη δημιουργία νέων θέσεων εργασίας.

Για τον σκοπό αυτόν, έχει προβλεφθεί, όπως προαναφέρθηκε, προϋπολογισμός ύψους 440 εκατ. € στο ΠΑΑ και, μέχρι στιγμής, έχουν ενταχθεί προς υλοποίηση 364 επενδυτικές προτάσεις, συνολικού προϋπολογισμού 419 εκατ. €.

Αντίστοιχες προκηρύξεις για επενδύσεις κυρίως στη δράση 4.2.1 του ΠΑΑ με συνολικό αιτούμενο προϋπολογισμό μέχρι 600.000 €, έχουν εκδοθεί και από πέντε (5) Περιφέρειες της χώρας σε συνεννόηση με το ΥΠΑΑΤ.

Επίσης, έπειτα από την καίρια παρέμβαση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, Μάκη Βορίδη, έχει τεθεί σε λειτουργία από την 9^η Σεπτεμβρίου 2020 η εφαρμογή για την υποβολή αιτημάτων πληρωμής για την υλοποίηση των Σχεδίων Βελτίωσης του υπομέτρου 4.1.

Η εξέλιξη αυτή αποτελεί προσωπική δικαίωση του κ. Βορίδη, ο οποίος, από την πρώτη στιγμή ανάληψης των καθηκόντων του στο Υπουργείο, πέτυχε να απεμπλέξει τα Σχέδια βελτίωσης σε δύο μόλις μήνες και έπειτα από απραξία δύο ολόκληρων ετών της προηγούμενης ηγεσίας, ενώ παράλληλα παρακολουθούσε στενά και συνέδραμε ουσιαστικά τη διαδικασία υλοποίησής τους.

Όπως έχει δηλώσει ο Υπουργός, τα Σχέδια Βελτίωσης συνιστούν το βασικό επενδυτικό μέτρο του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης και αποτελούν το κύριο μέσο για την επίτευξη του εκσυγχρονισμού των γεωργικών εκμεταλλεύσεων της πατρίδας μας μέσα από την εκμηχάνιση της ελληνικής γεωργίας. Αξίζει να σημειωθεί ότι ο συγκεκριμένος στόχος κατέχει υψηλή θέση στις προτεραιότητες του κπου Βορίδη, προκειμένου να δοθεί η απαραίτητη ώθηση στην Αγροτική Ανάπτυξη μέσω της αύξησης της παραγωγικότητας και της ενίσχυσης της ανταγωνιστικότητας των ελληνικών προϊόντων.

Ενδεικτικό του βάρους που έχει δοθεί στην υλοποίηση των Σχεδίων Βελτίωσης είναι και το γεγονός ότι, κατά τη φάση υποβολής αιτήσεων, αυξήθηκε, με απόφαση του Υπουργού, η δημόσια δαπάνη του μέτρου από τα 316 εκατομμύρια ευρώ στα 600 εκατομμύρια ευρώ, προκειμένου να παρασχεθεί η δυνατότητα ένταξης σε όσο το δυνατόν περισσότερους δικαιούχους του προγράμματος.

Υπενθυμίζεται ότι σε συνδυασμό με τα δύο, μοναδικά στο είδος τους, χρηματοδοτικά εργαλεία που συγκρότησε το Υπουργείο σε συνεργασία με το Ευρωπαϊκό Ταμείο Επενδύσεων και την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων, έχει δημιουργηθεί ένας ολοκληρωμένος χρηματοδοτικός πυλώνας για την ανάπτυξη της αγροτικής οικονομίας της χώρας μας.

Επιπλέον, το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων – Γενική Γραμματεία Αγροτικής Πολιτικής και Διαχείρισης Κοινοτικών Πόρων, ανακοινώνει ότι εκδόθηκε η προδημοσίευση της Πρόσκλησης Εκδήλωσης Ενδιαφέροντος του υπομέτρου 3.1 «Στήριξη για νέες συμμετοχές σε Συστήματα Ποιότητας» του ΠΑΑ 2014-2020.

Η επικείμενη πρόσκληση αφορά στο σύστημα ποιότητας της Βιολογικής παραγωγής (Βιολογική φυτική και ζωική παραγωγή) και απευθύνεται στους δικαιούχους του υπομέτρου 11.1 κατά το έτος εφαρμογής 2019. Συγκεκριμένα, οι δικαιούχοι της δράσης 11.1.1 «Ενισχύσεις για τη μετατροπή σε βιολογικές πρακτικές και μεθόδους παραγωγής στη γεωργία» θα μπορούν να συμμετέχουν στο υπομέτρο 3.1 για το είδος πιστοποίησης της Φυτικής παραγωγής, ενώ οι δικαιούχοι της δράσης 11.1.2 «Ενισχύσεις για τη μετατροπή σε βιολογικές πρακτικές και μεθόδους παραγωγής στην κτηνοτροφία» θα μπορούν να συμμετέχουν για το είδος πιστοποίησης της Ζωικής παραγωγής.

Ο συνολικός προϋπολογισμός της Πρόσκλησης εκτιμάται ότι θα κυμανθεί στα 25 εκατομμύρια €.

Το ανώτατο ποσό ενίσχυσης καθορίζεται σε 1.000 €/εκμετάλλευση/έτος για κάθε είδος πιστοποίησης Βιολογικής παραγωγής και έως 2.000 €/εκμετάλλευση/έτος συνολικά και για τα δύο είδη πιστοποίησης.

Η περίοδος υποβολής των αιτήσεων στήριξης για τους υποψήφιους δικαιούχους αναμένεται να ξεκινήσει εντός του 2020.

Επισημαίνεται ότι, κατά τον σχεδιασμό της νέας προγραμματικής περιόδου, θα περιληφθούν αντίστοιχες δράσεις στο υπό κατάρτιση Στρατηγικό Σχέδιο της ΚΑΠ 2021-2027, δεδομένης της σημαντικής αναπτυξιακής τους συμβολής.

Επίσης, πρέπει να επισημανθεί η σημαντική επιτυχία που σημείωσε η ελληνική Κυβέρνηση στο μέτωπο των μέτρων στήριξης των επιχειρήσεων που πλήττονται από την πανδημία του κορωνοϊού, καθώς η Ευρωπαϊκή Ένωση ανακοίνωσε την έγκριση της τροποποίησης του προσωρινού πλαισίου κρατικών ενισχύσεων για τη στήριξη των πληττόμενων επιχειρήσεων από την κρίση του COVID 19, που εισηγήθηκαν οι ελληνικές αρχές, ώστε:

α) να διευρυνθεί το πεδίο εφαρμογής του, προβλέποντας τη δυνατότητα παροχής κεφαλαίου κίνησης και στους αυτοαπασχολούμενους και στις επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στους τομείς της γεωργίας και της υδατοκαλλιέργειας, καθώς και επιδότησης των προμηθειών εγγύησης για τα δάνεια με τη μορφή άμεσων επιχορηγήσεων και

β) να αυξηθεί ο προϋπολογισμός του σε 2,25 δις €.

Εκ των ανωτέρω αναφερθέντων, γίνεται εμφανές ότι το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων παρακολουθεί στενά τις ασυμμετρίες που παρατηρούνται στον πρωτογενή τομέα και στηρίζει εμπράκτως όλους όσους έχουν υποστεί ζημία από τα μέτρα αποτροπής εξάπλωσης της πανδημίας, παρεμβαίνοντας αποφασιστικά και ουσιαστικά σε κάθε ζήτημα που τυχόν προκύπτει, με στοχευμένη λήψη μέτρων. Επίσης, παρακολουθεί στενά την αγορά για την αποτροπή κερδοσκοπικών πρακτικών και παρεμβαίνει όπου αυτό κρίνεται απαραίτητο.

Ο εποικοδομητικός διάλογος που αναπτύχθηκε όλο αυτό το διάστημα, μέσω τηλεδιασκέψεων, μεταξύ του ΥΠΑΑΤ και των εκπροσώπων καλλιεργητών, κτηνοτρόφων, μελισσοκόμων, ανθοκόμων και αλιέων από όλη τη χώρα, για την επίλυση των ζητημάτων που έχουν προκύψει στην παραγωγή εξαιτίας των επιπτώσεων της πανδημίας του κορωνοϊού, θα συνεχιστεί.

Μάλιστα, ο Υπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, Μάκης Βορίδης, στο πλαίσιο της διαδικασίας του κοινοβουλευτικού ελέγχου, απαντώντας σε σχετική επίκαιρη ερώτηση, έδωσε σαφή απάντηση στις αιτιάσεις της αξιωματικής αντιπολίτευσης σχετικά με τα μέτρα που λαμβάνονται υπέρ της στήριξης των γεωργών, κτηνοτρόφων και αλιέων λόγω της πανδημίας του κορωνοϊού.

Ο κ. Βορίδης υπεραμύνθηκε για μία ακόμη φορά της βασικής επιλογής της Κυβέρνησεως για την ενίσχυση των πληττόμενων κλάδων της πρωτογενούς παραγωγής.

Στη συνέχεια, ο Υπουργός απαρίθμησε για πολλοστή φορά τα σύνολο των μέτρων που έχουν ήδη ληφθεί, υπογραμμίζοντας ότι «συγκεντρωτικά, αυτή τη στιγμή μιλάμε για 104.000.000, τα οποία έχουν χρησιμοποιηθεί για την ενίσχυση του πρωτογενούς τομέα».

Σε ό,τι αφορά στις σχετικές διαπραγματεύσεις με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή (για την αποκατάσταση των πληγέντων) ο Υπουργός υπογράμμισε ότι η παρούσα ηγεσία του ΥΠΑΑΤ δεν ακολουθεί την πολιτική των προκατόχων της, αλλά προσεγγίζει το όλο θέμα με βάση τον αριθμό των πωλήσεων, τις τιμές, τη μείωση της ζήτησης και της κατανάλωσης και τη συνολική επίπτωση σε κάθε κλάδο.

«Προσδιορίζουμε τη ζημία και την κατανέμουμε με ένα δίκαιο και ορθολογικό κριτήριο» συμπλήρωσε.

Έκανε τέλος σαφές ότι από τη στιγμή που υπάρχει πλήρης εικόνα της διαταραχής που έχει προκύψει και λαμβάνεται απόφαση για την ενίσχυση, απαιτούνται 3 – 4 μήνες μέχρι να λάβουν τα χρήματά τους οι παραγωγοί, διότι η απόφαση αυτή πρέπει να κατατεθεί στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή, να επιστρέψει και να πάει στο Γενικό λογιστήριο. Και μετά από την πρώτη αυτή απόφαση, έπεται και δεύτερη, η οποία ουσιαστικά εφαρμόζει το μέτρο, δίδοντας την εντολή εφαρμογής του μέτρου από τον ΟΠΕΚΕΠΕ με το άνοιγμα του πληροφοριακού συστήματος, για το οποίο απαιτείται χρόνος.

Κάνοντας έναν απολογισμό σχετικά με τα ποσά που διοχετεύτηκαν από το ΥΠΑΑΤ προς τον πρωτογενή τομέα από την αρχή του έτους, προκύπτει ότι καταβλήθηκαν ή εξασφαλίσθηκαν τα ακόλουθα ποσά:

- Καταβολή 1 εκατομμυρίου ευρώ στους τευτοπαραγωγούς.
- Καταβολή 2 εκατομμυρίων ευρώ μέσω της διαδικασίας των de minimis για τα θερμοκήπια στην Κρήτη.
- Καταβολή 4,3 εκατομμυρίων ευρώ στους βαμβακοπαραγωγούς του Έβρου.
- Καταβολή 1,5 εκατομμυρίων ευρώ σε παραγωγούς σιτηρών του Έβρου.
- Καταβολή 10,5 εκατομμυρίων ευρώ για τη στήριξη των ανθοπαραγωγών.
- Εξασφάλιση 15,2 εκατομμυρίων ευρώ μέσω της διαδικασίας των de minimis για τη στήριξη της παράκτιας αλιείας.
- Εξασφάλιση 20 εκατομμυρίων ευρώ για τη στήριξη των αλιέων λόγω της προσωρινής παύσης της δραστηριότητας των αλιευτικών σκαφών τους
- Εξασφάλιση 14,8 εκατομμυρίων ευρώ για τους παραγωγούς των λαϊκών αγορών.
- Εξασφάλιση 30,2 εκατομμυρίων ευρώ για την ενίσχυση της αιγοπροβατοτροφίας.
- Καταβολή 4,7 εκατομμυρίων ευρώ για τη στήριξη των παραγωγών σπαραγγιών.

- Εξασφάλιση 1,8 εκατομμυρίων ευρώ για τη στήριξη του κλάδου της μελισσοκομίας στα Μικρά Νησιά του Αιγαίου Πελάγους.

Βασικός προσανατολισμός του ΥΠΑΑΤ παραμένει η ενίσχυση της επιχειρηματικότητας, η δημιουργία νέων θέσεων απασχόλησης, η αύξηση της προστιθέμενης αξίας και η εξωστρέφεια των αγροτικών προϊόντων της πατρίδας μας. Ιδιαίτερα, υπό την παρούσα συγκυρία, προτεραιότητα του Υπουργείου είναι η διασφάλιση της επισιτιστικής επάρκειας και η περιφρούρηση της διατροφικής ασφάλειας.

Πληροφοριακά, αναφέρεται ότι το θέμα της στήριξης του ελαιοπαραγωγικού κλάδου έχει συζητηθεί στη Βουλή στις 9-9-2020 με αφορμή την αριθ. 1019/7-9-2020 Επίκαιρη Ερώτηση του Βουλευτή κου Β. Κεγκέρογλου και στα Πρακτικά της Βουλής υπάρχει η σχετική απάντηση.

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΜΑΥΡΟΥΔΗΣ ΒΟΡΙΔΗΣ

ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΗ

Βουλευτή κ. Γ. Λογιάδη